

कुचपर्वतदुर्गमि। मा संचर मनःपाथ्य तत्रास्ते स्मरतस्करः ॥ BHART. 1, 85. MĀLAV. 68, 9. HIT. I, 153. KATHĀS. 22, 62. BHĀG. P. 4, 14, 8. DAṢAK. in BENF. Chr. 191, 10. °प्रकरण Verz. d. B. H. No. 903. रति° Verführer eines Mädchens HARIV. 9963. 9995; vgl. u. चौर. Am Ende eines adj. comp. f. स्त्री HARIV. 5180. KĀM. NĪTIS. 4, 53. Am Ende eines comp. als Ausdruck des Tadels GAṆAR. zu P. 2, 1, 53. — b) in der Astr. Bez. gewisser Ketu: नातिव्यक्ताः सून्मा दीर्घाः शुक्ला यथेष्टदिकप्रभवाः। बुधजास्तस्करसंज्ञाः पापफलास्वेकपञ्चाशत् ॥ VARĀH. BRH. S. 11, 20. — c) eine Kleeart, *Trigonella corniculata* Linn. RATNAM. 123. SUḢR. 2, 207, 2. — d) *Vanguiera spinosa* Roxb. (s. मदन) ŚATĀDH. im ÇKDR. — e) Ohr ÇKDR. und WILS. Diese Bed. beruht auf einer spitzfladigen Auffassung von RAGH. 1, 27; vgl. u. तस्करता. — 2) f. ई° a) ein leidenschaftliches Weib ÇABDĀRTHAKALPATARU im ÇKDR. — b) N. verschiedener Pflanzen: α) eine *Mimosa*; β) = तस्करस्त्रायु *Lea hirta*; γ) = mahr. गठेना NIGH. Pr. — Die Ableitung des Wortes, als stünde es für तस्कर das thugend, mit substituiertem oder eingeschobenem स (vor dem das त ausgefallen), welche NIA. 3, 14 aufgestellt wird, hat auch VS. PRĀT. 3, 51; vgl. gaṇa पारस्करादि zu P. 6, 1, 157. BENF. glaubt an eine Verstümmelung von घृतस्-कार. Wir heissen diese Ableitungen nicht gut, können aber keine bessere an die Stelle setzen.

तस्करता (von तस्कर) f. Dieberei, Diebeshandwerk: व्यावृत्ता यत्परस्वेभ्यः श्रुतौ तस्करता स्थिता RAGH. 1, 27. तस्करत्व n. dass. DAṢAK. in BENF. Chr. 193, 15.

तस्करस्त्रायु (त° + स्त्रायु) m. N. eines Strauchs, *Lea hirta*, RĀGAN. im ÇKDR.

तस्तुव n. ein best. Mittel gegen Gift(?) AV. 5, 13, 11.

तस्थु adj. stehend, den Ort nicht verändernd: देवस्तु सर्वसंयतो जगत्तस्थुरिति द्विधा BHĀG. P. 7, 7, 23. — Wohl eine aus den schwächsten casus von तस्थिवंस् (s. u. स्थौ) hervorgegangene Form.

तस्दी astr. = تسلس Gesichtschein Ind. St. 2, 263.

तस्मात् (ablat. von 1. त) adv. daher, deshalb (correl. mit यस्मात् und यद्) AV. 7, 34, 2. 10, 10, 10. 11, 8, 32. 12, 4, 10. 5, 17. AIR. BR. 2, 25. 3, 29. 31. 45. 4, 1. 7, 19. ÇĀT. BR. 1, 1, 1. 1, 5. 6, 2, 1. 4. 2, 6. M. 1, 17. 108. 2, 57. 3, 78. 102. 7, 5. 199. 9, 138. N. 5, 30. R. 1, 55, 27. 61, 18. DAṢ. 2, 53. ÇĀK. 86, 17. MĒCH. 41. HIT. Pr. 32. I, 34. VID. 175. VRT. 27, 12. 33, 15.

तस्विन् oder तस्विन s. श्रौपतस्विनि.

तानक adj. zu तनकीया P. 6, 4, 153, Sch.

तानार्थ्य (von तनन्) m. der Sohn eines Holzarbeiters, Zimmermanns P. 4, 1, 153, VArtt. 1; vgl. P. 6, 4, 135.

तानशिल adj. f. ई° aus Takshaçilā stammend P. 4, 3, 93.

तार्घ्या (von तनन्) 1) adj. f. ई° dem Zimmermann zukommend: तार्घ्यानीं (इष्टीनाम्) तनूदेवताभिरिकर्षिषः (इष्टयः कर्तव्याः) ÇĀNKH. ÇR. 2, 3, 14. — 2) m. der Sohn eines Holzarbeiters, Zimmermanns gaṇa शिवादि zu P. 4, 1, 112. VArtt. 1 zu 153; vgl. P. 6, 4, 135.

ताच्छब्द (nom. abstr. von तच्छब्द [तद् + शब्द] den oder dessen Namen führend) n. das danach-Benanntsein ANUP. 3, 4, 12. 7, 6.

ताच्छीलिक (von तच्छील oder ताच्छील्य) adj. in der Bedeutung «eine bestimmte Neigung, Gewohnheit habend» zur Anwendung kommend,

III. Theil.

von Suffixen PARIBHĀSHĀ 1 zu P. 3, 1, 94.

ताच्छील्य (von तच्छील) n. das an-Etwas-Gewohntsein, das regelmäßige Vollbringen einer bestimmten Handlung P. 3, 2, 11. VArtt. 5 zu P. 1, 3, 21. VOP. 26, 140.

तार्जक s. u. तार्जत्

तार्जक und तार्जिक (aus dem Arab.) n. Bez. der aus dem Arabischen oder Persischen übersetzten astronomischen Lehrbücher Ind. St. 2, 247. fgg. तार्जककर्तृषु 250. तार्जिकयोतिर्मणि 253. तार्जकतिलक 252. 264. 274. °पद्धति 252. fg. तार्जिकप्रभाध्याय 253. तार्जकभूषण 252. 253. 269. 272. °मुक्तावली 252. 264. 274. °रत्नमाला 252. तार्जकशास्त्र, तार्जिक° 249. तार्जकसर्वस्वसार, °सार, °सुधानिधि 252. तार्जकालंकार, तार्जिकालंकार 252. 253. 271. जीर्णतार्जिक, विश्वनाथतार्जक 252. हिल्हायतार्जक 250. Vgl. Verz. d. B. H. No. 868. 872. 876. 880. 881. 883.

तार्जत् adv. plötzlich, jählings (Gegens. चिरम्) NIGH. 2, 15. In den folgenden Beispielen erscheint die Form तार्जक् (vgl. v. l. im gaṇa चादि zu P. 1, 4, 57) und zwar mit Ausnahme des ersten Beispiels stets vor प; eben'so in den aus KĪTH. mitgetheilten Beispielen Ind. St. 3, 462. Anm. तार्जगार्तिमार्कति TS. 2, 1, 5, 7. 2, 2, 3 u. s. w. तार्जक्युपयो वा भवति प्र वा मोयते 5, 5, 6. तार्जकप्रमीयते 11, 7. 6, 4, 6, 4 u. s. w. PĀNĀV. BR. 17, 12. तार्जकप्रधन्वति TS. 3, 2, 2, 4. तार्जक्याप्मनो निर्मुच्यते 5, 4, 5, 5. यदि तार्जकप्रस्कन्देर्धुकः पर्जन्यः स्याद्यदि चिरमवर्षुकः 6, 5, 6, 5.

तार्जद्भङ्ग (तार्जत् + भङ्ग) m. eine best. leicht brechende Holzart (vgl. केविदार): तार्जद्भङ्ग इव भङ्ग्यत्ताम् AV. 8, 8, 3 (die Hdschr. betonen तार्जद्भङ्ग, jedenfalls irrig, da भङ्ग Hanfstängel, welches dem Sinne nach passen würde, oxyt. ist). KAUC. 16.

तार्जिक s. u. तार्जक.

तारङ्क m. = तारङ्क BHAR. zu DVIRŪPAK. ÇKDR. n. Verz. d. B. H. No. 592.

तारट्य (von तट्य) n. 1) Nähe. — 2) das Unbetheiligtsein, gleichgültiges Zusehen ÇKDR. WILS.

ताड (von तड्) 1) adj. schlagend: घण्टातोडो ऽरूपोदये M. 10, 38. — 2) m. a) parox. Schlag H. a. n. 2, 119. MED. 4, 14. नोरसि ताडमा घ्नते AV. 19, 32, 2. — b) Laut, Geräusch. — c) eine Handvoll Gras u. s. w. H. a. n. MED. — d) Berg H. a. n. — e) eine Grasart, = देवताड WILS. — ताडी s. u. ताडि.

ताडका (wie eben) f. 1) N. pr. einer Jakshinī, einer Tochter Suketu's, Gemahlin Sunda's und Mutter Mārīka's, welche von Agastya, den sie in seinen Kasteiungen zu stören wagte, in eine Rākshasi verwandelt und darauf von Rāma getödtet wurde. R. 1, 26, 26. fgg. R. GOBR. 1, 27, 25. fgg. 4, 19. HARIV. 218. RAGH. 11, 14. fgg. — 2) der grosse dunkelgrüne Kürbiss MOLRSW. NIGH. Pr.

ताडकाफल (ता° + फल) n. grosse Kardamomen RATNAM. im ÇKDR. ताडकायन (von ताडका) m. N. pr. eines Rāhi MBH. 13, 255.

ताडघ (ताड + घ) m. viell. Schmed (शिल्पिन) P. 3, 2, 55.

ताडघात (ताड + घात) m. dass. WILS.

ताडङ्क m. eine besondere Art von Ohrschmuck TRIK. 2, 6, 32. H. 636.

— Vgl. तारङ्क, ताडपत्त.

ताडन (von तड्) 1) adj. f. घा schlagend, treffend, verwundend: मूर्खेन